

ÁHUGAVERDAR OG UPPLÝSANDI FRAMLØGUR

Í døgnum frá 21. til 23. mai verða ikki færri enn 15 áhugaverdar og upplýsandi framløgur á Atlantic Fair í Klaksvík, Tær fevna víða. Her nøkur av heitunum: "Vinnan skal trívast í Klaksvíkar kommunu", "Hví ikki byggja skip í Føroyum við føroyskum fyrirkum?", "Sjívinnutænastur til altjóða marknaðin", "Pit Stop Føroyar", "Meir enn fiskur", "Skip renna á land – ein vandamikil kós" og "Stuðulsmøguleikar".

EFTIR JAN MÜLLER

FRAMLØGA Á ATLANTIC FAIR TÝSDAG 21. MAI KL. 15

“VINNAN SKAL TRÍVAST Í KLAKSVÍKAR KOMMUNU”

- Trivnaðurin í Klaksvíkar kommunu byggir í stóran mun á herarnar hjá teimum framskygdu vinnulívsfólkum, sum hava verið í kommununi. Seinastu nógvu árin hevur kommunan so vítt gjørligt roynt at vera ein aktivur viðleikari við at skapa hóskandi karmar. Hetta er eisini málið í framtíðini. **Eiríkur í Jákupstovu**, Vinnu- og mentanarstjóri leggur fyrí.

FRAMLØGA Á ATLANTIC FAIR TÝSDAG 21. MAI KL. 16:

“HVÍ IKKI BYGGJA SKIP Í FØROYUM VIÐ FØROYSKUM FYRITØKUM?”

– Seinastu seinastu árin hava okkara grannalond bygd ein hóp av skipum. – Komandi árin skulu føroyingar hava fleiri nýggj skip. Hvørjir móguleikar og forðingar eru fyrri at hesi verða smíðað í Føroyum av føroyskum fyrirkum? **Frimodt Rasmussen** og **Sofus Gregersen**, KSS, (Klaksvíkar Sleipistöð)

FRAMLØGUR OG KJAK Á ATLANTIC FAIR MIKUDAG 22. MAI KL. 10.30 – 12.30:

FØROYAR SUM TÆNASTU- OG TILFEINGISDEPIL Í NORÐURATLANTSHAVI

Grundarlæg og bakgrund: Við vaksandi virkseimi norðan fyrri Føroyar - við nýggjum siglingarleiðum í Arktis, sum eru opnar størri part av árinum – og við vaksandi virkseimi sunnan fyrri Føroyar, nú oljuleiing og útbyggingar alsamt fərka seg henda vegin – koma Føroyar bráðliga í eina nýggja støðu sum framtíðar tæna- og tilfeingisdepil í Norðuratlantshavi.

Móguleiki er fyrri – um vit bera okkum rætt og skjótt at og eru kappingarfør - at eftirspurningurin eftir føroyskum vørum og tæna- og ferðum fer at vaxa munandi. Men hvussu skulu vit fyrrihalda okkum til hesar nýggju móguleikar og avbjóðingar í kjarlævørrinum á einum vaksandi virkseimi bæði fyrri norðan og sunnan í Atlantshavi! Hvat hava vit at bjóða fram og hvørjar eru fortreytirnar fyrri, at Føroyar kunnu gerast eitt “pitstop” – miðdepil ella støðgipláss – í Norðuratlantshavi fyrri alskyns vinnu tað verið seg innan shipping og flutning sum heild, veiting av vørum og tæna- og ferðum til eitt nú olju- og gassleiing og framleiðslu, móttøku av ferðamannaskípum osfr. Hvussu troyta vit skilabest tær mongu útbyggingar, sum eru gjørðar í havnir og mongu ymsu fasilitetirnar á landi.

Ikki einans í Føroyum eru eygu vend móti hesum nýggju móguleikum. Tí eisini okkara grannar bæði fyrri norðan og sunnan, Ísland og Skotland, standa fyrri somu spennandi avbjóðingum. Tí verður tað nú fyrrikað ein spildurnýggj havn á norðureysturlandinum í Íslandi at taka sær av ferðsluni til og úr Arktis. Og í Skotlandi eru býir sum Aberdeen og Scrabster av álvara farnir at gera stórar havnafløgur fyrri nettupp at fáa lut í m.a. vaksandi oljuvirksminum á Atlantsmótinum vestan fyrri Hetland/eystan fyrri Føroyar umframt øðrum virksminum.

Spurningurin er, hvat skal til fyrri, at Føroyar kunnu taka lut í kappingini um vørum og tæna- og ferðum, sum stendst av vaksandi virksminum í Norðuratlantshavi.

FRAMLØGA Á ATLANTIC FAIR MIKUDAG 22. MAI KL. 10.30:

“SJÓVINNUTÆNASTUR TIL ALTJÓÐA MARKNAÐIN”

– Føroyskt vinnulív hevur altíð havt tætt tilknýti til sjógvinnu, og tí er eisini náttúrligt at troyta nýggjar móguleikar av tæna- og ferðum til skipaferðslu á okkara leiðum og leitvirksmini kring Føroyar, Jórun Gardar, Vinnuhúsið, heldur framlegguna.

FRAMLØGUR Á ATLANTIC FAIR MIKUDAG 22. MAI KL. 11:

“FØROYAR SUM TÆNASTU- OG TILFEINGISDEPIL Í NORDURATLANTSHAVI”

Føroysku fólkatingsumboðini, Magni Arge og Sjúrdur Skaale, greiða frá sínum arbeiði og hugsjónum rundan um Føroyar og Arktis og gera viðmerkingar til vaksandi oljuvirksemið sunnan og eystan fyri føroyska-bretska markið. Eftir tað fáa umboð fyrri hinar flokkarnar høvi at siga sína hugsan um somu mál og spurningar. Møguleiki verður so eisini at kjakast um hesi mál.

Síðani hava umboð fyrri flokkarnar hvør sína stytri framløgu.

“UNSPOILD PITSTOP FYRI SKIPAFERÐSLU – BER TAÐ TIL?”

– Magni Arge, fólkatingsmaður hevur framløguna.

“PIT STOP FØROYAR?”

– Skipaferðslan fer at økja kring Føroyar. Tað gevur stórar møguleikar til nógvar vinnugreinar. Í Skotlandi gera tey seg út til at lofta hesum vøkstri. Í Íslandi tað sama. Men Føroyar liggja kanska best fyrri. Eru vit nóg áhugað í kappingini? Eru vit nóg væl við í henni? Sjúrdur Skaale, fólkatingsmaður.

FRAMLØGA Á ATLANTIC FAIR 22. MAI KL. 14

“MEIR ENN FISKUR”

– Sjóvinnan hevur sera stóran týdning fyri Føroyar. Samstundis livja vit ikki av breyði og fiski eina. Í 100 ár hevur Sjómansmissiónin virkað millum sjófólkið, bæði handaliga og andaliga. Hvat er – og hvat verður gjørt? Torleif Johannessen, sjómanstrúboðari greiðir frá við orðum, myndum og video.

FRAMLØGA Á ATLANTIC FAIR MIKUDAG 22. MAI KL. 15

“SKIP RENNA Á LAND – EIN VANDAMIKIL KÓS”

– Hví renna so nógv føroysk skip á land, og hvat ætjar Sjóvinnustýrið at gera við hetta? Hans Johannes á Brúgv, stjóri.

FRAMLØGUR Á ATLANTIC FAIR HÓSDAG 23. MAI 2019 FRÁ KL. 10.30 – 15.00:

“STUÐULSMØGULEIKAR Á BREDDANUM”

Fiskivinnuroyndir, Vinnuframi og Granskingarráðið vera á bási D-306. Hetta eru føroyskar stuðulsskipanir, ið veita fíggarligan stuðul til gransking, menning og nýskapan.

Stuðul sjóðar fyrri og ger tað møguligt at menna tøkni og framleiðslu innan allar vinnugreinar. Eisini kann stuðul tryggja fíggarliga grundvøllin í sambandi við útbúgving av granskarum.

Hósdagin 23. mai verða framløgur og prát um føroysku stuðulsskipanir og um møguleikarnar hjá føroyingum at søkja um stuðul úr norðurlendskum og evropeiskum stuðulsskipanum.

Stuðul til einstaklingar

Fyrirpartin verður dentur lagdur á stuðul til einstakan umsøkjara. Her verður greitt frá tilgongdini at søkja um stuðul úr Fiskivinnuroyndum, um hvussu íverkseti kann søkja um stuðul úr Vinnuframa og um, hvussu farast skal fram, tá ið søkt verður um stuðul úr Granskingargrunninum til eina vinnu-ph.d. verkætlan. Fleiri føroyskar fyrirkur hava fingið stuðul úr ES stuðulsskipanini, Horizon 2020. Greitt verður frá SME Instrument, sum er ætlað serliga til smáar fyrirkur og samrøða verður við umboð fyrri fyrirkur GreenIQ, sum hevur megnað at fáa stuðul til kervi at skilja vatn og olju.

Stuðul til samstarv

Seinnapartin verður sjóneykan sett á luttøku í størri altjóða netverkum. NORA, Norrønt Atlantssamstarv, fer at greiða frá um luttøku í norðurlendskum samstarvsverkætlanum og um NPA, Northern Periphery and Arctic Programme. Granskingarráðið fer at siga frá um føroysku luttøkuna í Horizon 2020 og um NordForsk, sum fíggar og samskipar gransking og granskingarinfrakervi í Norðurlondum. Greitt verður frá um NordForsk verkætlan, sum Fiskaaling luttækkur í og um góðu úrslitini hjá Havstovuni í altjóða verkætlanum.

**MØGULEIKAR HIJÁ EINSTØKUM
UMSØKJARA**
KL. 10.30 – 12.00

Fiskivinnuroyndir
Jákup Mørkøre

Vinnuframi
Mathea Hilduberg

Granskingarráðið
Maria Húsgarð

Fyrirkur í Horizon 2020
Mathea Hilduberg & Maria
Húsgarð
Jóhann Fagraklett, GreenIQ

Steðgur

**MØGULEIKAR Í NETVERKUM/
CONSORTIUM**
KL. 13.30 – 15.00

Norrønt Atlantssamstarv
Jákup Sørensen, NORA

Horizon 2020 og NordForsk
Maria Húsgarð, Granskingarráðið

NordForsk verkætlanin SureAqua
Bjartur Jacobsen, Fiskaaling

Føroysk luttøka í Horizon 2020
Eilif Gaard, stjóri á Havstovuni